

Paršat Vajišlach

16. kislef 5769
13. prosinec 2008
začátek šabatu: 15:42
konec šabatu: 16:56

Halachické časy
třilin 6:38 | východ slunce 7:53
konec šma 8:49 | 1. mincha 12:16
škia 16:00 | hvězdy 16:38

Šmílův DAF

Vajišlach v číslech

8. paraša v Tóře (z 54),
8. paraše v knize Berešit (z 12),
9 paršiot, 6 otevřených, 3 zavřené
skládá se z 153 vět, 1976 slov a 7458 písmen,
Sidra obsahuje jeden zákaz – GID HANAŠE

Alijot v kostce

Kohen: Jákov posílá posli k Esavovi a prosí o milost. Esav se blíží se 400 muži. Jákov rozděluje svou rodinu a majetek na tři díly.

Levi: Dary pro Esava. Noční boj s neznámým mužem. Jákov získává jméno JISRAEL.

Šliši: Setkání bratří.

Revi: Jákov představuje svou rodinu Esavovi, ale bez dcery Diny. Jákov kupuje pole u Šchemu a staví tam oltář.

Chamiši: Šchem, syn místního krále, se zamiluje do Diny a unese ji. Vyjednávání o svatbě, obřizka Šchemských. Šimon a Levi pobíjejí všechny Šchemské. Umírá Devora (a podle tradice také Rivka).

Šiši: Bůh ubezpečuje Jáкова o jeho nárocích na zemi Izrael. Ráchel rodí Binjamina a umírá. Reuvenova aféra s Bilhou, o níž se v Talmudu uvádí: „Kdokoliv si myslí, že Reuven spal s Bilhou, se šeredně mýlí.“ Esavova genealogie.

Švi: Genealogie Seiru.

Haftara (Ovadja): Věčný boj Esava s Jákovem.

Židovská událost

Izraelská armáda a policie vystěhovaly asi 200 židovských osadníků z budovy v převážně palestinském

Chevronu. Osadníci odmítali opustit dům a odmítali uposlechnout rozhodnutí izraelského Nejvyššího soudu. Osadníci později zaútočili na izraelské bezpečnostní síly a Palestince, pálili jejich domy a auta. Došlo i na znevažování muslimského hřbitova.

Zdroj informací: ou.org, kaluach.net, jta.org

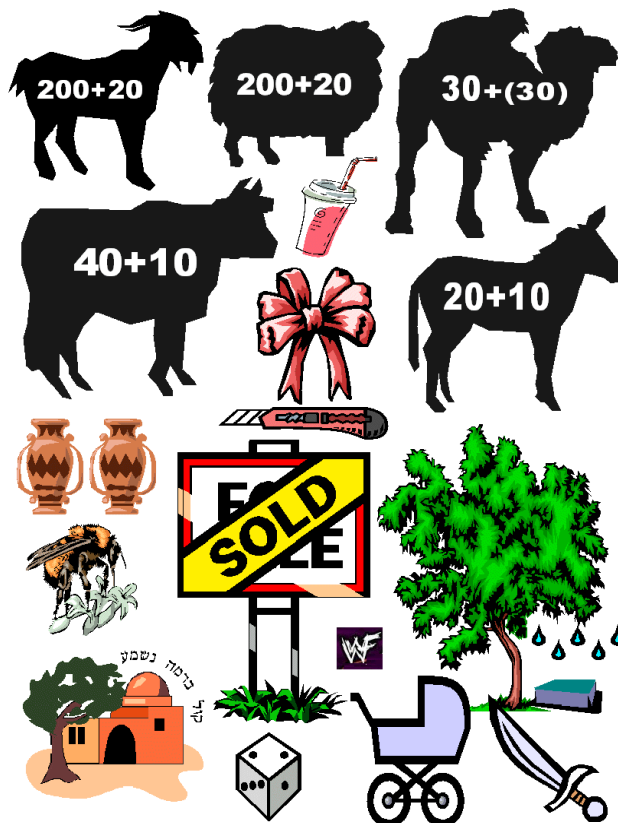
Zajímavosti z paraši

Kdo je Rivčina kojná Devora? Podle tradice byla jednou z konvertitek, které k monoteismu přivedli ještě Avraham se Sárrou. Na rozdíl od ostatních ji ale nevzali s sebou do Izraele a nechali ji v Charanu, aby se postarala o výchovu Rivky. Jen její zásluhou se z Rivky stala pramatka židovského národa.

Věděli jste, že...

Mladší Chašmonejci soupeřili o přízeň Říma se syrskými Seleukovci a propadli bratrovražedným válkám, měli řecká jména a jsou velmi špatně zapsáni v rabínské tradici. Již Jochanan Hyrkan tvrdě potlačuje a pronásleduje perušim - farizee (stoupence rabínskému judaismu). V této době vzniká mnoho různých sekt. Jeho syn Alexandr Janaj s pomocí řeckých vojáků křížuje farizee a vede proti nim válku (v letech -90 až -85 byla v Izraeli opravdová občanská válka s 50 000 mrtvými). Rozklad ukončuje až Řím (Pompeus) svým vstupem do Izraele v roce -63. www.doopravdy.cz/judaismus

Rozluštěte význam obrázků?

Rabbi Jonathan Sacks: Jákovův osud, jméno Jisrael

V tu chvíli získal židovský národ své jméno. Nic nemohlo být nečekanějšího a tajemnějšího. Jákov se chystal na setkání s bratrem, kterého dvacet dva let neviděl a který mu přísahal smrt. Jákov stál sám ve strachu noci, když byl napaden nejmenovaným neznámým. Zápasili, čas plynul a začalo svítat.

Ten muž řekl: „Pusť mě, začíná svítat.“
Ale Jákov odpověděl: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“
Muž se ho optal: „Jaké je tvé jméno?“
„Jákov,“ odpověděl.
A ten muž řekl: „Tvé jméno nebude již více Jákov, ale Jisrael, protože jsi zápasil s Bohem i s lidmi a obstál jsi.“

V tu chvíli získal lid Izraele své jméno. Určitě to byl jeden z nejpodivnějších a nejděsivějších náboženských zážitků lidských dějin.

Náboženství, víra, Duchovno – to jsou slova, která se nám často pojí s asociacemi jako mír, klid, meditace, ticho či blaženost. Víra bývá často vnímána jako náhražka reality, jako „nebe na kruté zemi“, útek před sváry a těžkostmi každodenního života. Je to zajímavé téma, ale není to téma judaismu.

Judaismus neznamená útek z tohoto světa, ale o zapojení se do něj. Není to Marxovo „opium lidstva“. Neznecitlivuje naše bolesti, neotupuje naše vnímání nespravedlivostí života. Nesmiřuje nás s utrpením. Chce, abychom hráli svou roli v nejtěžším z projektů lidské historie. Chce, abychom vybudovali společnost, která by mohla být domovem pro Boží přítomnost. A to vyžaduje zápas s Bohem i s lidmi bez možnosti se vzdát.

S Bohem zápasil Moše a proroci, když svými slovy říkali: „Pane Bože, tvé nároky jsou nesmírné a my jsme jen malé lidské bytosti. Snažíme se, ale často chybujeme. Máme chvíle slabosti. Máš pravdu, za mnohé se ve svých životech musíme cítit hloupě. Jsme ale Tvé děti. Udělal sis nás, vybral sis nás. Tak nám odpusť.“ A Bůh odpouští. Judaismus je náboženstvím pokání a nápravy, ne náboženstvím hříchu.

O zápasu s lidmi není třeba dlouze mluvit. Od Avrahamových dob byli Židé bořiteli model. Každá generace má své modly. Někdy se jim říká modloslužba, jindy pověra, pohanství, magie, astrologie a náboženství přírodních

národů. Nebo sekularismus, materialismus či konzum. V hlubokém středověku, když byla Evropa prakticky negramotná, dbali Židé na vzdělávání dětí. Ve 20. století byl judaismus terčem fašismu a komunismu – systémů násilí, které nenávidí individualismus a neznají cenu jednotlivců. Judaismus je náboženstvím protestu, oponentem v historickém dialogu lidstva.

Jákov není Avrahamem ani Jicchakem. Avraham představuje lásku. Avraham miloval Boha tak moc, že pro něj byl ochoten opustit svou rodnou zem, svou rodinu a vydat se do neznáma. Miloval lidi tak, že se i k cizím poutníkům choval jako k andělům. (A je paradoxní, že ti jeho poutníci byli skutečně andělé. Ovšem i pro nás platí: „Chovej se k lidem jako k nepřátelům a stanou se tvými nepřáteli, chovej se k nim jako k přátelům a stanou se tvými přáteli“.) Avraham zemřel ve vysokém věku, syt životem. Život plný lásky je klidný. Avraham byl klidný člověk.

Jicchak je muž bohobojné víry, pokory a strachu. V mládí byl málem obětován. Je z praotců nejméně výrazný. Jeho život byl prostý, tichý. Jeho způsoby neokázalé. Dělal totéž, co jeho otec. Jeho vírou byla tradice, úcta k minulosti a kontinuita. Jicchak je mostem mezi generacemi. Prostý, čistý – to je Jicchak.

Jákovovou vírou je zápas. Po celý život jako by utíkal z jednoho nebezpečí do druhého. Před pomstychtivým bratrem k Lavanovi a od Lavana k Esavovi. Přežil, jen aby se dočkal dramatického střetu mezi Josefem a bratry. Jako jediný z praotců zemřel Jákov v exilu. Jákov zápasil a jeho potomci – děti Izraele – v boji se světem, který nepřeje klidu, pokračují.

Jákov se ale nikdy nevzdal a nikdy nebyl poražen. Největší duchovní zážitek si prožil sám v hloubi noci, daleko od domova. Bojoval s andělem svého osudu, bojoval vlastní vnitřní zápas a řekl: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“ Jákov objevil způsob, jak přežít katastrofy, a jeho děti se to naučily s ním. Nejtemnější noci jsou jim přede hrou nadějných rán.

„Zis schwer zu sein a Jid“, říká se jidiš. Je to těžké být Židem. Stále. Není snadné dívat se do tváře svému strachu a bojovat s ním, dokud se neobráti v novou sílu a požehnání. Raději bych to ale řekl jinak – judaismus není vírou v iluze, pozorováním světa skrz růžové brýle. Je vírou neúprosné upřímnosti, vírou vnímající zlo jako zlo a bojující s ním ve jménu života, dobra a Boha. To je naše výzva. Nést dál Jákovův osud, jméno Jisrael.

z knihy O svobodě a náboženství (P3K)